

KEMENESVIDÉK

KÖZÉRDEKŰ FÜGGŐLENEK UJHAG.

(„KIS-CZELL ÉS VIDÉKE”.)

Megjelenik minden vasárnap.

(„KIS-CZELL ÉS VIDÉKE”.)

Előfizetési ár:
 1 évre 8 kor. | Nagydíjazó . . . 2 kor. —
 6 évre 40 kor. | Nagydíjazó . . . 10 kor. —
 (Külföldi előfizetőknek a postaköltséget is meg kell fizetni.)

Feloldó szerkesztő:
Huss Gyula

Céldírműnk, D. ö. m. k. i. utca, Gombas-hegy — Ma. k. i. utca
 a lap szellemi és anyagi részét illető mindenféle
 küldemények.

A drágaság.

Sokkal többet irtak és tárgyaltak már nálunk a kivándorlás okairól és ezek megszüntetéséről, semhogy e kérdés tárgyalásába újból belefogni megokoltnak látszanék. Kétségtelen azonban az, hogy ha munkásaink itt h o n megfelelő foglalkozást és

élelmiszer- és lakásvizonyaink jobbak, élelmiszereink olcsóbbak lennének, ha a munkást és munkáját jobban megbecsülnék, a kivándorlás nem menne tul azon a normális mértéken, amely mindenütt észlelhető és semmiesetre sem vált volna nemzeti szerencsétlenséggé és veszedelemmé.

Tudván a kivándorlás okait, mindent el kellene követnünk annak megszüntetésére. Gondolkodni kellene arról, hogy minden munkáskéznél jusson munka az év minden szakában, mert csodálható módon az egyik oldalon munkás hiányról panaszkodnak, a másik oldalon a munkanélküliség jaigatása hangzik fel. A munkanélküliség ellenkezerei a fővárosban szervezett állami munkaközvetítő hivatalokon kívül a foglalkoztató műhelyeknek nagy mértékben való szaporítása és főleg a közmunkák, amelyek sosem fogynak ki és amelynek ellátása, amellet, hogy közhasznú és állandó munkát biztosíthat nagyszámban munkásnak még azáltal az előnnyel is jár, hogy csökkentti az

alamizsnálkodásra és közsegélyre szorulókat számát, aminek ismét társadalmi és erkölcsi szempontból van nagy jelentősége.

Persze, ezeket a közmunkákat nem akkor kell előkészíteni, mikor a munkanélküliek száma nagy és fenyegető, vagy a mikor a visszavándorlók elhelyezésére van szükség. Ilyen közmunkáknak természetesen

folyniok, hogy a munkás mindig valóján foglalkozást; de a mellett, hogy a munkáját megkeresi, munkája munkabérének teljesen megfelelő hasznot is eredményezzen.

Az élelmiszerek és a lakás szertelen drágasága okozza a munkaberek állandó emelkedését, az emelés megtagadása esetén pedig a sztrájkokat. A munkabérének szükségképp olyannak kell lenni, hogy a munkás abból megélhessen és egyéb, amugy sem tudunk és tudhat nagy szükségletét fenntartani arányban kell tehát állnia a piac és a lakások áraival.

Nálunk azonban ebben a tekintetben állandó aránytalanság lévén, a munkás keptelen beérni munkabérével, a munkaadó pedig képtelen megfelelni az egyre emelkedő kiadás-szükségletnek. Hiszen 1808 és 1907 ig például 1000 kilogramm buza ára 1503 koronáról 2264 koronára, 1000 klg. rozsa 1351 koronáról 1828 koronára, 1000 kilogramm ökror élőszuliban 688 koronáról

911 koronára, 1000 kilogramm sertés pedig 967 koronáról 1363 koronára emelkedett.

E horribilis drágaság megszüntetésére pedig éppen semmi sem történt hatóságaink részéről, nem csodálható tehát, ha minden szükségletnek megdrágulásával a berek is felszöktek, a nélkül, hogy a munkás sorsát legkisebb mértékben

mezt mizek a nagyobb munkabér sincs arányban a drágasággal, amelyet csak körültekintő élelmiszer- és lakáspolitikai tünnetekkel, erre pedig, úgy látszik, illetékes körökben nem igen van hajlandóság.

Kétséget nem szenved, hogy nagy ipari vállalatok jelentékeny része — mert hiszen első sorban ezek volna az irányító szerepre hivatva — fájdalom, ez idő szerint még nem állanak a munkás politika kérdéseit széles látókörű megoldásának magaslátán.

Ha azok ugyanis, — egyelőre legalább a legsajátabb érdekeik kedvéért többet törődnének megbízható munkásoknak saját gyártási céljaikra való nevelésével és állandósításával a munkások egymáshoz és kenyéradó gazdájukhoz való vonzódásának a ragaszkodásának fokozásával, amit munkásjóléti intézményeknek határozottan nem kizárólag jótékonyági alapon való megteremtése és fejlesztése által, aránylag említést sem érdemlő áldozatok árán érhetnének el, — kétségtelen, hogy eltekintve

Rákóczi ítél.

— Irta: Szentgyörgyi Miklós.

A Halál nevezettú kaszás vitéztől nem félt a kuruc katona. Annyiszor volt találkozás és egy összeszokott már vele, hogy utóbb szinte jó cimborája lett. A labancsal való viaskodásban sokszor jött segítségére s a győzelmes tusa után a fringás vitéz vidáman koccintott kaszás barátja segítségére. Hogy aztán néha-napján a két hű cimboró is hajbakapott egymással és a kaszás véletlenül úgy találta földhoz teremteni a fringást, hogy otragadt, — hat ez is éppen közönséges és természetes dolog vala. A legjobb barátok között is megesik az ilyesmi.

Hanem egyszer a szentgyörgyi mezőkön állott táborban a karabélyosokra mégis csak rájött a halál.

Egy szép napon ugyanis ott az történt, hogy halva találtak Villám hadnagyot, akinek ez a szép név csak kuruc neve vala, mert valaképpen De Vilardsnak nevezték, lévén a Frankusok országából jött jövevény katona.

volna, ijedéscsre okot nem adó, legföljebb ha egy sóhajásra, hogy:

— No lám szegény Villám pajtás, téged még a babád sem sirathat meg, mert haj, messzi van ide az a Paris-ország . . .

Szép virágos kúrt kertben, violák meg piros rózsák között feküdt piros vérében Villám hadnagy. A Szentgyörgyi kuria egy munkátlis ablaka alatt épén, mely ablakon belül minden violánál, rózsánál és munkátlisnál szebb virág virított. Fialtal, szép menyecske, a karabélyosok vicekapitányának, Szentgyörgyi Miklósnak líju felesége.

Ez már, nemde egy kissé különös dolog vala. Az ijedés azonban mégis csak akkor kezdődött, mikor Szentgyörgyi kapitánytól elvették a karóját és gyilkosság gyanuja miatt a hadbírság színe elé idézték.

A hadbírság elítélte Szentgyörgyi Miklóst. Bizonyossá vált ugyanis a vádlott maga is beismerte, hogy a gyilkosság napján portyázó utjából visszaterében benézett feleségéhez és öreg édes anyjához. Kétségtelenül megállapították azt is, hogy a gyilkos golyó a kapitány karabélyából ment De Vilards szívébe. Nyilvánvalóvá lón az, hogy Szentgyörgyi kapitány többször bevesen

toztak róla, hogy De Vilards szemet vetett a kapitányné asszonyra . . .

Mind ezt nem tagadta Szentgyörgyi kapitány — Világos- tehát — mondta a bíróság — hogy a gyilkos vagy a kapitány vagy bázáné, vagy katonái közül valaki az ő tudtával, beleegyezésével, avagy egyenes parancsára. Így van-e vagy másképpen? feleljen a kapitány. És ha nem ő a gyilkos, nevezze meg azt, mert kell hogy ismerje.

Szentgyörgyi kapitány sápadt arccal, de egyenesre emelt fővel, nyílt, bátor tekintettel állt bírái előtt. Az utolsó pontra nézve megtagadott minden felvilágosítást és csak annyit mondott:

— A lelkem nyugodt. Várom ítéletemet. Kajaly Pál, a generális főhadbíró elfoglaltságtól részkető hangon hirdette ki az ítéletet. Szinte látszott, hogy a saját szívébe vág minden szava, De hát mit tegyen ő? A Hadi Regula világosan mondja, hogy „a gyilkosok és emberölők halállal lakolnak . . .” Neki pedig a Hadi Regula parancsol.

Az ítéletmondás után azonban tüntént fejelelem urához, Rákóczihoz sietett, hogy informálja a dolgok mibenállásáról. mielőtt az ítélet végrehajtatnék. Kár lenne ezért a szép jó vitést.

a saját előnyüktől, nagy szolgálatot tennének a hazai iparfejlesztés szent céljának és igen sokban gyakorlati értékkel járulnának hozzá a kivándorlás nehéz problémájának mielőbbi kedvező és tartós megoldásához.

Vidéki újságírás.

A vidéki újságíró és újság helyzete lényegesen eltér a fővárositól. A fővárosi újságíró magasabb nézőpontból foghatja föl hivatását, mert nem él azon személyek között, akikkel a tolla foglalkozik. Mert mi kára vagy baja lehet abból, ha szigorú kritikát mond a kormány tagjairól, a főkapitányról, a főpolgármesterről, vagy akár milyen országos patentátóról? A privát életben a legkritikább esetben van csak érintkezése a főváros, vagy az ország uraival és így nem kell tartania attól, hogy a kávéházából, a kaszinóból, vagy a társaságából kinézik. Még kevésbé kell attól tartania, hogy eltoloncolják, ahogy a legutóbb is két vidéki újságíróval történt.

Ezzel nem akarjuk a két újságíró ügyét menteni, miután az ügyüket behatóan nem ismerjük. Csak azt akarjuk ezzel kidomborítani, hogy a vidéki újságíróknak ezerszerre több személyi tekintettel kell lennie, amikor az újságot írja, ha nem akarja magát városában lehetetlenné tenni és boldogulni kíván. Szólj igazat s betörök a fejed. Ezt a közmondást mintha a vidéki újságíróra csinálták volna.

Aki becsületet vesz az újságíró és hivatásának nemességét átérzi, aki harcosa az igazságnak, az nagyon sokszor nem lehet tekintettel személyekre, mert épen a közérdek, a melynek szolgálatában áll, követeli meg, hogy bizonyos személyeknek nem tetsző eseményeket vagy kommentárokat írjon meg. Kislelkű, rövidlátó ember az, aki emiatt fordul az újságíró és az újságíró ellen, aki ilyen esetekben nem egyéb, mint az ítélő közvélemény végrehajtó közege. Hiszen épen abban áll az újságíró közszükségletet kielégítő, magas szolgálatának, hogy ellenőrizze a társadalom vezetésére hivatott emberek működését és azt érdeme szerint dicsérje vagy rosszalja.

Gondoljuk csak meg, hogy micsoda elfajult viszonyok kapnának lábra a vármegyénél, a városnál, köztintézményeinknél és a társadalomban, ha itt nem lenne őrző cherulként a közvélemény ítélőszéke: a vidéki és a fővárosi sajtó. Ezért képezi alkotmányos életünknek egyik alapvető momentumát a sajtószabadság, amelyet a szabadságnak minden igaz barátja védelmez, dacára annak, hogy itt is, ott is merülnek fel visszaélések a sajtó terén. De ezeket a visszaéléseket nem szabad kivételes szigorral elbírálni, mert hiszen gyarló emberi intézmény a sajtó is. Minden országnak és minden város közönségének olyan sajtója van, amelyet megérdemel. Ez az egész világon elismert igazság.

Gondolják meg ezt a mi ellenségeink és mindazok, akik bármi okból is neheztelnek az újságíróra. Amikor mi a közérdeket védelmezzük, akkor nem lehetünk tekintettel minden irányban, mert hiszen ha mindenként csak dicsérni fogunk, ha minden rosszat, károsat és szennyeset elhallgatunk, akkor mindenki tudni fogja rólnk, hogy csak dicséretekből és hazugságokból élünk s a lapokat a kutya sem fogja olvasni.

Igazmondással a sajtó sohasem üt sebet a társadalom testén. Valamint a büntetőbírósság sem árt a társadalomnak büntető ítéleteivel. A sajtó hatalmával való visszaéléseknek legszigorúbb bírái a tisztességes újságírók, akik, Istennek hála, még a tulajdonosnál is nagyobb többségben vannak Magyarországon. Ezért elfogult és rossz máju ember az, aki a magyar sajtót néhány becstelenséggel azonosítja.

A közönség érdeke, hogy mi írjunk a közpályán szereplő személyekről és a közönséget érdeklő eseményekről. Tetjük ezt a múltban és tenni fogjuk a jövőben, bár hogy okádják is ránk a tüzet a sajtó ellenségei.

E pillanatban feltáruit az ajtó s őszhajú, dult arcu aggastyán lépett be.

— Fiam, én édes fiam! — kiáltott a kapitány szívére vetve magát — oh, csak hogy még életben találjak . . .

Aztán térdre rogyott a bírál elött.

— Bírál . . . hallgassatok meg — tördelte fuldokolva — én vagyok a gyilkos, nem a fiam. Halljátok? Én . . . Én öltem meg a gaz csabítót . . . A menyem becsületét tört . . . Én öltem meg . . .

— De csak azért édesapám, mert te kaptad előbb kézbe a fegyvert — mondá nyugodtan Szentgyörgyi kapitány és az elidlen felemelte a végképen kimerült, megörözt aggastyánt.

— Itéletem úgy atyádnak szól — mondá a fejedelem Szentgyörgyi kapitányhoz fordulva, ám ezáltal is fényesebben ragyog a te virtusod, vitézem . . .!

UJDONSAGOK.

Őszi estén.

En édes Istenem
Csak azon kérlek:
Ilyen őszi este
Hadd halljak én meg.
Ilyen szép, azelid
Őszi alkonyatkor;
A nap felhőtlen
Szálljon le ép' akkor,
A nagy pillanatok.

Utolsó sugarát
Utolsó névén:
Példája maradjon
A szívem mélyén.
Azal induljak
A nagy éjszakának
Hogy minden éjre
Uj fényözön árad,
Uj virradat támad!

S az őszi levelek
Lassú hullása
Ringasson egy végső,

Egy más tavaszról,
Hol örökké élnek:
Hulló virágok,
Kialuvó fények,
Hervatag remények!

Szabolcska Mihály.

— Feküvő. Novák Ferenc celli vasuti vendéglős főpincér kéddene oltarhoz a helybéli apátsági templomban őrv. Deutschbauer né Reich Lujza aszonyt.

— Gyászrovat. Szalay János helybéli ismert polgar egyetlen 8 éves Zoltán fia hétéves meghalt, temetése szerdán ment végbe.

— Népiünnepély. Néhai Hollósy Jusztinián volt dömölki apat emlékére a múlt vasárnap délután az apátsági majornban rendezett népiünnepélyen számosan vettek részt a társadalom minden rétegéből. A megjelentek között azonban nagy volt az elégedetlenség, mert a vendéglős már italokkal épenességel nem elégitette ki a vendégeket. A népiünnepélyen kimért sör — mint mondják — valóságos élvezetetlen kutyvalék volt, langy meleg s mindenféle íze volt, csak söríze nem. Hat bizony egy cepp okosság sincs abban, ha egy vendéglős nem igyekszik a vendégeket tisztességesen kiszolgálni.

— Villanyvilágításunbról. A villanyvilágításunkat berendező Ganz és társa budapesti cég-

noka, aki már megkezdte a magánházak, vendéglők s nyilvános helyeken a villanyvilágítás berendezésére vonatkozó gyűjtésket. A vállalkozó cég most épített a gépházat, egyéb épületei már jórészt készen állanak. Azt hisszük, a vendéglők felállítását, illetve a műszaki munkálatokat a jövő hó közepé táján szintén megkezdik. Hogy a villanyvilágítás teljes berendezésével mikor készülnek el, azt ezidőszent ugyancsak bajos volna megmondani, valószínű, hogy november hóra készül el.

— A Kath. Valóságylemek a jövő hó 2-án tartando, világpóstával egybekötött nyári tancmúlatsága a jelekbeli itélve valószínű lényesen fog sikerülni. A közönség máris élénken érdeklődik a mulatság iránt. A levelezőlapokat árasztó hölgyek részére három szép díj van kitűzve.

— Napazurás. Németh János földműves a múlt szombator Ouffyaaszonyfán a mezőn napazurás következtében meghalt.

— Vonatok késése. A vonatok késése már hetek óta tart. A celli állomásra legőbb ezekben a práci és budapesti vonatok érkeznek be nagy késéssel, rendszeren a déli órákban. A vonatok toródása alkalmával tűnik ki legjobban, minő az a forgalom lebonyolítására a celli pályaudvar. Izzáon a csodával határos, hogy eddig még nem történt valami szerencsétlenség. It volna már az ideje, ha a teherúri forgalmat ki helyeznék.

— Egy család. A napokban egy család jött városunkban, aki szerelmes leányok és menyecskék szívbeli ügyeit puhatókta ki és jó

Hatha a fejedelem másképen ítél, ő megteheti neki nem parancsol a Hadi Regula.

És Rákóczi Ferenc megismervén a dolgot a maga való igaz mivoltában, ujra törvényt rendelt Szentgyörgyi kapitány felett. A szabó székét most ő maga foglalta el.

— A lelke nyugodt, többet most sem mondhatok! — felelt előtte is Szentgyörgyi rendületlen állhatatossággal. És nyílt, férfias tekintettel nézett imadott vezére azelid, jóságot sugárzó s mely tiszteltre indító szemébe. Mintha csak arra kérte volna: mond ki az utolsó ítéletet, ha akasztófa, ha golyó, ha börtön, csak v-gezzünk, mert kínosabb az élet így . . .

Es mely csendben felállt a fejedelem és ítél: —

— Nyugodt lehet a lelke Szentgyörgyi kapitány! Te ölted legyen bár meg a léha lelkut, ki kertet virágal közé szennyecs labball lépett, még se vagy te gyilkos. A hitveb-ösület-szent, mint az a zászló, melyet anyai dicsőség-gel vitt kezé csatárd-csatára. Szent és olyan hőféhér és azuzi tiszta, hogy reá szenny egy mukulány sem tapadhat. E kettő védelmében se állt la oszteni nem aljas bűn, de ragyogó virtus az! Szabó vagy Szentgyörgyi kapitány.

SZENZÁCIÓS ÉRDEKESZÍTŐ KÖNYV

néhni dr. Kraft Ebing báró világhírű euno-
gyógyász . . .

„Psychopathia-Sexualis“

könyve, különös tekintettel a . . .
neml érdekre. Megjelent magyar nyelven.
Mindenkét érdekel! Rendkívüli tanulságos és
. . . érdekes tartalommal . . .

Ára díszes vászonkötésben 14 korona.
Megrendelhető e lapot kiadóhivatala
által csekély havi 2 kor. részletre.

RENDELVÉNY.

Alulírott megrendelem Kraft Ebing
tanár „Psychopathia-Sexualis” könyvet, ma-
gyar nyelvű kiadásban 14 korona árban
2 korona havi törlesztésre. A részletek fize-
tendők egymásután következő hónapokban
mindaddig, míg a teljes vételár kifizetve
nincsen. A részletek be nem tartása esetén
az egész ár esedékessé válik.

Kendelő aláírása: _____

Lakhely: _____

Utolsó posta: _____

Tessék a rendelvényt kivágni és la-
puk kiadóhivatalába beküldeni. A
könyvet 8 nap alatt szállítani fogjuk.

Építési iroda.

Tisztelettel van szerencsénk a m. t. építető közönség b. tudomására
hozni, hogy Cellődmölkén a Sági utca 99. szám alatt (Merkly E le-féle ház)

építési irodát és vállalatot letesítettünk.

Elvállaljuk mindennemű gazdasági épületek és bérházak tervezését
a legkényesebb izléseknek megfelelőleg a legmodernebb kivitelben; ugy-
szintén ezeknek természetben való kivitelét, valamint körkémencek építéset
csatornázások, átalakítások és tartozási munkálatok elkészítését a leg-
jutányosabb árban.

A készítenő munkálatok szakszerű és pontos kiviteléért az építéset
terén eltöltött hosszas gyakorlataink kezkeskednek, — egyedüli főtörökvisünk
oda fog irányulni, hogy a n. é. építető közönség legkényesebb
igényeinek is megfelelhessünk.

A m. t. építető közönség szives pártfogását kérve, maradtunk

kiváló tisztelettel

Horváth Testvérek

Cellődmölk, Sági-utca.

Hirdetéseket

jutányos áron vesz fel a kiadóhivatal.

Mellett személy-, jelzőlog- vagy építési K Ö L C S Ö N

írást intézkedni, körjen
díjtalanul prospektust. —

Meller L. Egyed

Budapest, IX., Lónyai-utca 7.

Telefon-Interurbán 46—31.

SZEIFERT JOZSEF

POZSONY
Hátsókapu-utca 6. sz.

cs. kir. udv. fegyverszállító. — Interurbahn telefon 252.

Ajánlja dus raktárát:

Magyar Páner
eredeti

Diana-fegyverekből

ugyszintén célszerű

Hemmerle-féle

fegyverekből

J. P. Sauer's Sohn

óég

Kroff Frigyes-féle

különleges acélsövű

fegyverekből

eredeti gyári árakon.

A serétfegyver és annak lökésségéről szóló ismertetésem ingyen és bérmentve.
BROWNING-féle önműködő ismétlő serétes vadászfegyver 12 öbnagyságu eredeti
gyári áron, azaz 210 koronáért nálam kapható.

Mannlicher Schönmayer 5 lövetű ismétlő cserkészeti kárabély 9 mm. és 6³/₄ öbn. ere-
deti gyári áron, azaz 190 koronáért nálam kapharó.

Duplacsövű vadászfegyverek

40. korona és fölfelé minden árban, kipróbált és teljesen megbízható jó lökésséggel
bíró minőségben dus választék van raktáron.

Browning önműködő ismétlő pisztoly 7-65 és 8-35 öbnagyságu,
vábbá 110 és önműködő
pisztolyok minden fajta új szerkezeti raktáron van.

Revolverek, pisztolyok, szobafegyverek stb. dus választékban.

Töltött töltények

angol Eley, állami áruda füstnélküli és fekete löporral töltött töltényeket naponta
frissen töltve minden öbn. a legjutányosabb ár mellett szállítok.

Vadászati, utazási és sportkülönlegességről árjegyzék ingyen és bérmentve.

Saját lövőide.

Értesítés.

Van szerencsém ezennel szives
tudomásul adni, hogy a helybeli piacon
évek óta fennálló

szilgyártó és nyerges-

műhelyemet a hét folyamán P a t y i
János házából a Tory-féle

„Szarvas”-vendéglő épületébe

helyeztem át.

Midőn az eddig írántam tanusi-
tott szives jóakaratu támogatást meg-
köszönöm és azt továbbra is kérem,
maradtam

teljes tisztelettel

Mórocz Ferenc

szilgyártó és nyerges
Cellődmölk.